

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

V koncepci výuky máme stanoveny priority, které prostupují celým vyučovacím procesem.

Na prvním místě je třeba uvést zaměření na výuku matematiky a informatiky, které je pokračováním dlouholeté tradice a škola je tímto zaměřením veřejnosti známa. Je známo, že není lepšího předmětu k tříbení rozumových schopností a rozvoji logického myšlení. V současnosti nabývá na důležitosti i schopnost využívat informační techniku, která přináší především možnost získávat informace, ale i kontakt se světem.

V každém ročníku, počínaje pátým, jsou otvírány 1 - 2 třídy s tímto zaměřením, žáci jsou vybíráni podle úspěšnosti v testu z matematiky, který je koncipován tak, aby prokázal především schopnost logického myšlení. Výběrové řízení je organizováno vždy v dubnu, přijímání jsou přihlášení žáci z Brna, často i mimobrněští. Jelikož asi polovina žáků výběrových tříd je přijata ke studiu na osmiletých gymnáziích, jsou žáci do šestého ročníku doplňováni, opět na základě výběrového řízení.

Velký důraz je kladen na výuku informatiky, která byla v učebním plánu zařazena mezi povinné předměty. Počítačové gramotnosti se dostane bez výjimky všem žákům, tedy i v běžných třídách. Vzhledem k nadstandardnímu vybavení školy informační technikou je její používání běžné ve všech vyučovacích předmětech, využívány jsou zejména výukové programy. V odpoledních hodinách mají žáci přístup jednak do svých učeben, kde se mohou připojit na internet, jednak do učebny informatiky, která slouží také jako informační centrum, kde je zajištěn pedagogický dohled.

Druhou prioritou vzdělávacího programu naší školy je zaměření na osvojení si cizího jazyka, jelikož považujeme za velmi důležité, aby absolventi naší školy byli aktivními uživateli cizího jazyka, což koresponduje s celospolečenským trendem. Výuce anglického jazyka věnuje učební plán maximální počet hodin, žáci pracují v malých studijních skupinách, čítajících nejvýše 15 dětí. Skupiny jsou sestavovány většinou z celého ročníku podle výkonnosti a schopností žáků a jsou v průběhu školního roku prostupné. Dalšími vyučovanými jazyky jsou německý jazyk, který přistupuje v 7. ročníku a španělský jazyk formou zájmových kroužků.

Třetí prioritou je důraz na rozvoj tělesné výchovy, sportu a pohybových aktivit. Velmi nás znepokojuje neustále se zvyšující počet dětí, které se sportu a vůbec pohybovým aktivitám vyhýbají, což vede nejenom k zdravotním problémům, ale vzniká tu i nebezpečná orientace na nežádoucí průběh trávení volného času. V učebním plánu byl navýšen počet hodin tělesné výchovy, pohybová výchova je pravidelně zařazována mezi volitelné předměty. Pravidelně se účastníme sportovních soutěží, organizujeme sportovní soutěže a připravujeme projekty zaměřené na pohybové aktivity. Ve školní družině je pohybovým aktivitám věnována značná část výchovné práce a řada zájmových kroužků má pohybové zaměření.

Čtvrtou prioritou naší koncepce je všestranně kvalitní výuka na 1.stupni, založená na osobnosti učitele. Uvědomujeme si nesmírnou důležitost všestranného rozvoje dětí mladšího školního věku, odvíjející se nejen od perfektního zvládnutí základních učebních dovedností, tj. psaní, čtení a počítání, ale i osvojení učebních a pracovních návyků, rozvoj vyjadřovacích schopností a logického myšlení. Tam je základ budoucí úspěšnosti žáka. Osobnost učitele elementaristy tu má rozhodující význam. Odlišná je strategie výuky v 5. ročníku. Program využívá osvědčené filozofie, která konstatuje u jedenáctiletých dětí značně

vyspělou úroveň rozumových schopností, vnímavost a ochotu přijímat informace. V 5. ročníku proto vyučují většinu předmětů učitelé s aprobační daného předmětu.

3. 2. Výchovně vzdělávací strategie

Proces základního vzdělávání žáků má pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a tím poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání zaměřeného na praktické a správné jednání v běžném životě.

<p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<p>Vedeme žáky k pochopení smyslu a cíle učení. Při výuce klademe důraz na čtení textu s pochopením, samostatnému vyhledávání informací ve školních počítačích a jejich třídění. Žáky vedeme k účasti a organizování některých aktivit mimo výuku. Žáci se účastní různých soutěží a olympiád. Podněcujeme v žácích tvořivost a možnost obhájit své postupy v učení. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly. Volíme takové strategie výuky, aby výsledek individuální práce žáků byl při respektování osobních schopností spojen s prožitkem úspěchu. Vedeme žáky k dalšímu sebevzdělávání a sebehodnocení.</p>
<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p>	<p>Tyto kompetence rozvíjíme učním v souvislostech – řešení problému vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, praktického života či vzdělávacích oblastí. Vedeme žáky k využívání co největšího množství zdrojů informací – knihy, média, také vlastním výzkumem či praktickým pokusem. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. I práci s chybou hodnotíme jako pozitivní nástroj k řešení problému. Motivujeme žáky problémovými úlohami s praktickými příklady z běžného života. Při řešení problémů navádíme žáky k využití vlastního úsudku a již získaných zkušeností.</p>

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	<p>Klademe důraz na adekvátní verbální i nonverbální komunikaci v kolektivu i v běžném životě. Vedeme žáky k logickému a výstižnému vyjádření v psaném i mluveném projevu. Navozujeme ve výuce atmosféru diskuse, každý má právo obhájit svůj názor, učíme žáky naslouchat názorům druhých. Žáci vyšších ročníků pomáhají s organizací projektových a zábavných dnů na I. stupni. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami.</p>
<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<p>Zaměřujeme se na skupinovou práci, spolupráci a vzájemnou pomoc v třídním kolektivu. Vedeme žáky ke schopnosti adaptace při střídání rolí ve skupině. Klademe důraz na respektování práce a úspěchu druhých. Svým vystupováním přispíváme k utváření příjemné atmosféry v týmu a k upevňování dobrých mezilidských vztahů.</p>
<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ</p>	<p>Připravujeme žáky, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Učitel i žák respektují individuální odlišnosti spolužáků ve třídě (kulturní, náboženské...). Seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo školu. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit. Nabádáme žáky k pochopení základů ochrany zdraví, jednání v krizových situacích a trvale udržitelného rozvoje společnosti.</p>
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ</p>	<p>Důsledně kontrolujeme dodržování pracovních povinností. Zadáváním dlouhodobějších úkolů vedeme žáky k systematické práci. Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti, společně hledáme reálné možnosti uplatnění ve společnosti a při rozhodování o profesní orientaci. Vedeme žáky k dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při školní práci i v běžném životě. Pracovní kompetence rozvíjíme především formou projektové, skupinové a individuální práce, často s využitím dostupné školní techniky – počítače, dataprojektory, interaktivní tabule...</p>

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Po rekonstrukci , kterou školní budova prošla v období 2000-2003, je k dispozici veškeré vybavení umožňující bezproblémovou integraci žáků s tělesným postižením: výtah, nájezdová rampa, v každém patře sociální zařízení pro tělesně postižené, nábytek vyhovující potřebám vozíčkářů.

V současné době školu navštěvují 2-3 tělesně postižení žáci, integrovaní do běžných tříd. Pro potřeby vozíčkářů bylo ze sponzorského daru zakoupeno monoski, které umožňuje, aby se aktivně zúčastnili i lyžařských výcvikových kurzů. Máme zkušenosti i s integrací mentálně postižených žáků, škola disponuje např. sadou učebnic pro tyto žáky.

Každý školní rok je ve třídách integrováno 18 – 25 žáků, většinou pro kombinované těžké poruchy učení, a pracujeme s e 120 -150 dětmi, u kterých jsou diagnostikovány poruchy učení různého stupně intenzity. Všichni tito žáci jsou zařazeni v běžných třídách, počet žáků ve třídě není z těchto důvodů omezován.

Všichni učitelé 1.stupně, učitelé českého jazyka a cizích jazyků jsou absolventy půlročního kurzu pro dyslektické asistenty, který PPP pořádala speciálně pro naši školu. Integrovaným žákům jsou každoročně sestavovány individuální učební plány, s žáky s poruchami učení je pracováno podle doporučení, která uvádějí protokoly z vyšetření v PPP. Koordinátorkou práce s žáky s SPU je výchovná poradkyně.

Škola zaměstnává školního speciálního pedagoga, který individuálně nebo v malých skupinkách pracuje s integrovanými žáky a s žáky s nejtěžšími diagnózami poruch učení.

Dlouhodobě spolupracujeme s PPP Zachova , k pravidelným konzultacím s učiteli docházejí psychologka dr.Čapková a speciální pedagožka Mgr. Jirušková.

Talentovaným a mimořádně nadaným žákům jsou k dispozici třídy se zaměřením na matematiku a informatiku, kde je upraven obsah učiva tak, aby odpovídal rozumovým schopnostem nadaných dětí. S talentovanými žáky 1.- 4. ročníku pracují individuálně třídní učitelé a školní speciální pedagog. Žáci jsou integrováni v běžných třídách.

Umožňujeme jim pracovat na počítači s výukovými vzdělávací programy, individuálně pracovat s naučnou literaturou i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V hodinách pracují podle individuálního vzdělávacího plánu a jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem

a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod.

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo školou uměleckou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

3. 4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována buď ve formě projektů nebo integrací obsahu tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů. V některých případech je integrace doplněna projektem.

Projekty školy

Nedílnou součástí výuky jsou třídní, ročníkové či celoškolské projekty, ve kterých jsou dětem nenásilnou formou vštěpovány poznatky, dovednosti a postoje i z oblastí zasahujících některá průřezová témata. Následuje výčet pravidelných akcí a projektů školy s komentářem, který tematický okruh kterého průřezového tématu je touto činností realizován.

Den Země

Projektová ekologická celodenní akce pro 2. stupeň, ve které se žáci aktivně seznámí formou soutěže s mnohými environmentálními tématy. Žáci rozvíjí kompetence v okruzích Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Den zvířat

Pro žáky 1.-5.ročníku – prezentace péče o domácí zvířata. V tomto dni žáci přinesou do výuky „své domácí mazlíčky“, seznámí ostatní s veškerými radostmi i starostmi jejich chovu. Součástí projektu jsou různé besedy (myslivci, včelaři,...) a soutěže (sběr žaludů, kaštanů, výtvarná soutěž,...), Den zvířat je jejich vyvrcholením. Projekt je zaměřen na všechny čtyři okruhy průřezového tématu Environmentální výchova.

Záchrana života

Záchranářský kurs pro žáky 8. ročníku ve spolupráci s ÚSZS Brno. Žáci se aktivně učí první pomoci a seznamují se s nebezpečími ohrožujícími lidský život. Projekt rozvíjí u žáků průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, konkrétně okruhy kooperace a kompetice a řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Branný den

Jedná se o projektovou akci pro celý 2. stupeň, kdy formou soutěže za asistence zástupců hasičského záchranného sboru a zástupců městské policie si žáci osvojují některé specifické dovednosti a formují postoje při jednání v krizových situacích. V rámci projektu realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a to okruhy Seberegulace a sebeorganizace a průřezové téma Výchova demokratického občana a okruh Občan, občanská společnost a stát.

Den volby

Na tento den připraví každý učitel školy pro děti netradiční náplň výuky na dobu dvou vyučovacích hodin. Týden dopředu dostanou žáci prvního i druhého stupně seznam zaměření a náplní dvouhodinovek, ze kterých si sami zvolí tři různé projekty, kterých se v Den volby

zúčastní. Projekt postihuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova tematické okruhy rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí a řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

MiniGO

V rámci této projektové akce budou žáci osmých ročníků netradiční formou prezentovat pro žáky šestých ročníků zajímavá místa po celém světě. Prezentace bude probíhat jako miniveletrh cestovních kanceláří, kdy si žáci šestých ročníků budou vybírat cestovní kancelář, která je nejvíce zaujme a tím celou akci hodnotit. V rámci tohoto projektu budou žáci rozvíjet průřezová témata Multikulturní výchova, a Výchova k myšlení v evropských a globálních

Rozlučka s devátáky

V rámci tohoto projektu nacvičí žáci 9. tříd sami kulturní pásmo, se kterým vystupují poslední den školy před žáky a pedagogickým sborem školy. V rámci projektu jsou rozvíjena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova konkrétně tematický okruh rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperaci a kompetici, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika. Z průřezového tématu Mediální výchova jsou rozvíjeny okruhy tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu.

Adopce zvířete z brněnské ZOO

Škola je sponzorem kapybary v brněnské ZOO, akce je každoročně na podzim realizována na 1. i 2. stupni formou prodeje samolepek, z jehož výtěžku je sponzorován chovaný živočich. Projekt rozvíjí u žáků pomáhající a prosociální chování, což je součástí průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Expedice Kerberos:

Odborná exkurze žáků 9. ročníku do Moravského krasu zaměřená na mineralogii, geologii, botaniku, zoologii a ekologii chráněného území. Tímto projektem plníme tematický okruh Ekosystémy z průřezového tématu Environmentální výchova.

Integrace průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů

Některé tematické okruhy průřezových témat jsou začleněny do běžných předmětů. Podrobnější popis většinou s poznámkou jakou formou jsou průřezová témata rozvíjena najdete v tabulkách vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů ve sloupci Průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky. Jednotlivá průřezová témata jsou v těchto tabulkových souborech zapsána kódem, který určuje o jaký tematický okruh průřezového tématu se jedná. Pro lepší orientaci uvádíme v následující tabulce u tematických okruhů také dále použité kódy.

